

Skattefritt arvode för vård av närstående

I Finland finns idag ca 320 000 närståendevårdare av vilka ca 75 % är kvinnor. Av dessa är det dock endast ca 40 500 som för tillfället har ett närståendevårdaravtal med den vårdades hemkommun, vilket innebär rätt till ett arvode för närståendevård. Detta beror på att en stor del av de som vårdar sina anhöriga inte har information om möjligheterna till ekonomiska stöd från kommunen. Finland har en snabbt åldrande befolkning och vården av de äldre kommer att bli en allt större utgift i framtiden. En orsak till att denna utgift inte redan har skenat iväg är närståendevårdarnas osjälviska arbete.

Det understöd närståendevårdarna får är inte mycket att leva på. Arvodet för dem som har ett avtal om närståendevård med den vårdades hemkommun får idag en summa som är minst 387,49 euro i månaden. Mera krävande vård innebär en höjning av arvodet till max 774,98 euro/månad. Bidraget är skattepliktigt. Arvodet för vård av närstående räknas dessutom som en tilläggsinkomst till pensionen eller annan inkomst, vilket höjer skattesatsen betydligt. Detta gör att vårdarna i genomsnitt får ett arvode på endast 440 euro i månaden efter skatt. Arvodet för att vårda sin närstående påverkar även beräkningsgrunderna för vårdarens eventuella andra kommunala och sociala stöd som vårdaren är berättigad till.

Arvodet för vård av närstående motsvarar inte på något vis den mängd både fysiskt och psykiskt tunga arbete vårdaren gör, ofta dygnet runt. Deras arbete sparar dock kommunen och staten enorma summor då man inte behöver ordna med en vårdplats eller hemvård för personen som behöver vård. Detta skulle vara betydligt dyrare än 440 euro i månaden. En tickande tidsbomb är frågan om hur många som i framtiden kommer att vara beredda att vårda sina anhöriga på dessa premisser och då arvodet är så lågt. Med stor sannolikhet kommer allt fler att kräva hemvård eller vårdplats - något som kommunerna inte kommer att ha råd med. För att garantera att det även i framtiden skall finnas närståendevårdare, måste de få ett skäligt arvode för det värdefulla arbete de gör.

Ett steg i rätt riktning är att göra arvodet skattefritt. Samtidigt ska arvodet inte påverka andra kommunala och sociala bidrag som vårdaren är berättigad till. Detta skulle innebära minskad byråkrati men framför allt en förhöjning av den faktiska ersättningen som vårdarna får, vilket kunde uppmuntra fler att bli närståendevårdare i framtiden vilket också är det billigaste alternativet för kommunen.

Svenska Kvinnoförbundet i Sörnäs yrkar på att Svenska Kvinnoförbundet arbetar för:

att kommunerna bättre informerar om rätten till arvode för närståendevård

att arvodet för vård av närstående blir skattefritt frånsett hälsovårds-, pensions- och arbetslöshetsavgifterna.

att arvodet för vård av närstående i fortsättningen inte ska påverka nivån på vårdarens eventuella andra sociala understöd eller bidrag.

Svenska Kvinnoförbundet i Sörnäs r.f.

Peggy Heikkinen
ordförande

Elin Andersson
sekreterare